

Case: Metoden Berätta och Utveckla™. Tyst kunskap blir explicit

Metoden Berätta och Utveckla™ (BoU) utvecklades i socialfondens första programomgång där Sverige var med av forskare och praktiker i samarbete, vid Centrum för Arbetslivsutveckling vid Högskolan i Halmstad.

BoU bygger på berättelser, perspektivbyten och på systematisk reflektion i flera steg. Dess teoribakgrund är i första hand från psykologin, och bygger vidare på en modell för reflektion i dyader (två personer). Man arbetar med nyckelberättelser, och med visualisering. Processen innebär övergångar mellan tyst och explicit kunskap:

Vad händer i ett BoU-seminarium?	Vilken omvandling?	Vilket begrepp?
Deltagarna delar sina berättelser med varandra, och ser att de har gemensamma erfarenheter. De bygger upp tillit i gruppen	från tyst till tyst <i>socialisering</i>	sympatiserande kunskap
Deltagarna skapar analogier och metaforer. De arbetar två och två och åskådliggör sina reflektioner i analyser och bilder	från tyst till explicit <i>externalisering</i>	konceptuell kunskap
När analyserna ställs samman, kan gruppen dra mer generella slutsatser på materialet, och exempelvis föreslå en plan för hur man kan arbeta vidare. Kunskapen systematiseras	från explicit till explicit <i>kombination</i>	systemkunskap
De modeller och analyser som utvecklats under seminariet integreras i deras kunskapsbas, och kan användas i det fortsatta arbetet	från explicit till tyst <i>internalisering</i>	operationell kunskap

Tabellens begrepp utgår från Nonakas och Takeuchis modell för kunskapstransformation

Genom att utgå från narrativer i en handled process kan deltagarna göra en analys av sina egna praktiska erfarenheter, en analys som har en inneboende bäring på deras egen verklighet. De begrepp som formuleras i analysen har reell mening för individerna. Den nya kunskapen är praktisk kunskap som individen eller gruppen kan använda, bland annat för att organisera sitt vidare lärande. Den kan också i en systematisk form spridas till andra.

Det jag särskilt här vill notera om metoden Berätta och Utveckla är detta:

- Den har utvecklats ur och reflekterats mot fruktbara teorifält
- Den är designad för sin specifika kontext
- Den hanterar på ett medvetet och strukturerat sätt en komplex interaktion
- Den kräver teoretisk förståelse och handlag från processledningen
- Den använder andra medel än den talade dialogen och det skrivna ordet
- Den bidrar till att skapa ny kunskap och att denna kunskap kan spridas

Det här är bara kortversionen om Berätta och Utveckla. Du läser mer utförligt om metoden i *Stories of Improvement, Danilda och Stridh (1999)*, och i *Tyst kunskap i EU-projekt, Stridh (2001)* – båda finns att ladda ner från referenserna längst ner på webbsidan.